

Enligt sändlista

**UTVIDGNING AV NATURRESERVAT I IRE I RINGAMÅLA
SOCKEN, KARLSHAMNS KOMMUN**

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Ire
Kommun *	Karlshamn
Socken	Ringamåla
Fastighet	Ire 1:3
Läge	Omkring 20 km N Karlshamn vid riksväg 29
Kartblad	Ekonomiska kartbladet 03498 Loberget
Areal	Omkring 43 ha. Området gränsar till befintligt reservat inom Ire 1:6, omfattande 59 ha Vattenareal: samantlagt 2 ha
Fastighetsägare	Staten genom statens naturvårdsverk (naturvårdsfonden)
Nyttjanderätter	Olofströms kraft AB (kraftledning) Televerket (teleanläggning) Karlshamns kommun (natur- och kulturskola)
Naturvårdsför- valtare	Domänverket
Naturtyper (inom hela Ire NR)	69 ha barrblandskog, varav 33 ha av orörd karaktär, 5 ha lövskog, 20 ha äng och naturbetesmark jämte lövholmar, 4 ha åker, 2 ha tomt- och vägmärk, 1,5 ha sjö samt 0,5 ha å.

BESLUT
1988-10-21

11.1211-719-88
obj nr 10 02 050

Landskapstyp	Skogslandskap
Naturgeografisk region	12 a sydöstra Smålands sjö- och skogrika slättområden
Skyddsmotiv	Allmänekologiska Kulturhistoriska Botaniska Zoologiska Geologiska
Syfte	Att skydda, vårda och återskapa ett från naturvetenskaplig och kulturhistorisk synpunkt representativt och särskilt värdefull äldre kulturlandskap med åker, äng, lövlundar och utmarksskog. Reservatet skall vara tillgängligt dels för att tillgodose Ire natur- och kulturskolas behov av mark och vattenområden för naturstudier, dels för vetenskaplig forskning, dels för allmänhetens friluftsliv.
Befintliga anläggningar m m	Ire natur- och kulturskola. Parkeringsplatser och strövstigar.

Dokumentation

* Geologisk dokumentation av Ire-Lobergetområdet, Länsstyrelsen i Blekinge län (Mats Hebrand). Meddelande 1983:2.

* Vegetation och hävd i Ire-Lobergetområde Länsstyrelsen i Blekinge län (Leif Jonsson). Meddelande 1983:3

* Översiktlig vegetationskartering samt markhistorisk utredning i Ireområdet (Leif Jonsson). Meddelande från avdelningen för ekologisk botanik. Lunds universitet 1975 Årg 3 nr 4.

* Vegetationsdokumentation och förslag till skötselplan för Ireområdet. Länsstyrelsen i Blekinge län (Leif Jonsson). Manuskript 1978.

* Ire by - Historien om två gårdar. Länsstyrelsen i Blekinge län (Dan Carlsson).

* Uppmätning av byggnader och gårdstomt på Ire 1:6. Länsstyrelsen i Blekinge län (Kerstin och Lars Holmer).

Beslut

Länsstyrelsen förklarar, med stöd av 7 § naturvårdslagen, det på bifogad karta angivna området, omfattande fastigheten Ire 1:3, som naturreservat. Det till riksväg 29 hörande vägområdet ingår inte i reservatet.

Länsstyrelsens tidigare beslut 1986-05-12 om bildande av naturreservat inom fastigheten Ire 1:6 skall fortfarande gälla. De genom dessa beslut bildade naturreservaten inom Ire 1:3 och Ire 1:6 skall utgöra naturreservatet **Ire**.

Likalydande föreskrifter skall gälla för hela naturreservatet Ire oberoende av när reservatsbildningen skett för dess olika delar. Länsstyrelsen beslutar **dels** att upphäva de föreskrifter som meddelats för Ire 1:6, **dels** att för hela reservatet Ire skall de föreskrifter gälla som anges nedan under punkt 6.

Länsstyrelsen förordnar, med stöd av 15 § naturvårdslagen, att det strandområde inom fastigheterna Ire 1:3 och 1:6 som omfattas av strandskyddsbestämmelser inte längre skall omfattas av strandskydd.

2. Syfte

Syftet med reservatet skall vara att skydda, vårda och återskapa ett från naturvetenskaplig och kulturhistorisk synpunkt representativt och särskilt värdefullt äldre kulturlandskap med åker, äng, lövlundar och utmarksskog. Reservatet skall vara tillgängligt **dels** för att tillgodose Ire natur- och kulturskolas behov av mark- och vattenområden för naturstudier, **dels** för vetenskaplig forskning, **dels** för allmänhetens friluftsliv.

3. Beskrivning

Naturreservatet, som i den västligaste delen genomkorsas av riksväg 29, sträcker sig omkring 2,5 km från Mieån i sydväst till gränsen mot Kronobergs län i

nordost. Det är ett oförstört avsnitt av Mieåns dalgång och den omgivande skogsterrängen. Reservatet utgörs av fastigheterna Ire 1:3 och 1:6. Markerna har brukats på ålderdomligt sätt med slätter, hamling, gammaldags åkerbruk på små odlingslotter, plockhuggning och nötkreatursbete i utmarksskogen ända fram till början av 1970-talet. Ett stort antal vittnesbörd om de forna brukarnas arbete kan iakttas i markerna: odlingsrösen, stenmurar, rester av trädgårdsgårdar, markvägar, hamlade träd, tjärdal m m.

Moderna jord- och skogsbruksmetoder har aldrig tillämpats inom reservatet. Det är ett för det gamla bonde-landskapet i sydöstra Sverige representativt område. På Ire 1:6, som består av den s k Håkansgården och ett område som tidigare tillhört fastigheten 1:19, den s k Jönsgården, har hela miljön med mangårdsbyggnad, ladugård och ett uthus kunnat bevaras. På platsen för den forna Jönsgården har en natur- och kulturskola uppförts. Byggnaden har så långt möjligt anpassats till den känsliga miljön. På Ire 1:3 finns en mangårdsbyggnad av ålderdomlig karaktär från 1820-talet.

Berggrunden består av kvarts- och fältspatrik granit. Jordlagren utgörs i anslutning till Mieåns dalgång av isälvsavlagringar i form av terrassbildningar, i övrigt av moig, sandig och blockrik morän med oregelbunden och småkullig ytform.

Vegetationen är starkt präglad av tidigare hävd. På grusavlagringarna i västra delen av området, den forna inägomarken, utgörs trädvegetationen av lövträd, främst ask, lind, avenbok, ek, björk och al. Floran är artrik, särskilt på de fuktiga och friska slätterängarna. Inslaget av hamlade träd, främst lindar och askar, är påfallande stort. I moränterrängen, den tidigare utmarken, är barrträden förhärskande. Granen dominerar i väster, inslaget av tall och vissa äldre lövträd ökar mot öster. Den nordöstra delen utgörs av ett drygt 30 ha stort barrskogsdominerat urskogsartat område av stort biologiskt värde. Mitt i reservatet ligger Västragylet, en starkt försurad och oligotrof brunvattensjö.

Reservatet utgör del av Ireområdet som enligt beslut av statens naturvårdsverk 1988-07-04 är av riksintresse för naturvården. Det är vidare upptaget i naturvårdsplanen för länet och är enligt denna ett värdefullt odlingslandskap med främst zoologiska, bo-

taniska och geologiska värden. Ireområdets kulturhistoriska värden har framhållits i det av länsstyrelsen upprättade kultuminnesvårdsprogrammet för länet. Riksantikvariämbetet har i beslut 1987-11-05 uttalat att ämbetet anser att Ireområdet är av riksintresse för kulturminnesvärden.

4. Ärendets beredning

Fastigheten Ire 1:6 överfördes från allmänna arvsfonden till naturvårdsfonden 1981. Genom fastighetsreglering 1984 överfördes den sydvästra delen av Ire 1:19 till Ire 1:6. Omfattande restaureringsarbeten av byggnader och inägomarken på Ire 1:6 har utförts som statligt beredskapsarbete sedan fastigheten överfördes till naturvårdsfonden. På den plats där Jönsgårdens ladugård tidigare stått har en byggnad för Ire natur- och kulturskolas behov uppförts som statligt beredskapsarbete. Avtal har träffats mellan statens naturvårdsverk och Karlshamns kommun angående arrendering av dels de äldre byggnaderna på Ire 1:6, dels den nya byggnaden i anslutning härtill, dels ett mindre markområde omkring byggnaderna.

Omfattande inventeringar av hela Ireområdets geologi, vegetation och flora samt markhistoria och övriga kulturhistoriska förhållanden har utförts på uppdrag av länsstyrelsen

Genom beslut av länsstyrelsen 1986-05-12 har naturreservat bildats av fastigheten Ire 1:6.

För att ge fastigheten Ire 1:3 ett skydd som var så utformat att en framtida reservatsbildning inte äventyrades beslutade länsstyrelsen 1985-01-28 om ett interimistiskt förordnande enligt 11 § naturvårdslagen med vissa förbud till skydd för naturmiljön. Förordnandet upphörde att gälla 1988-01-20.

Kammarkollegiet har i beslut 1986-05-20 medgett att fastigheten Ire 1:3 avstås till staten genom naturvårdsverket för bokföring på naturvårdsfonden. På grundval av tidigare upprättat förslag till skötselplan har genom naturvårdsförvaltaren domänverkets försorg omfattande restaurering av inägomarken på Ire 1:3 skett under 1987 och 1988. Vidare har mangårdsbyggnaden restaurerats som statligt beredskapsarbete under 1987.

Ett förslag 1988-05-25 till naturreservat för Ire-området har upprättats på grundval av befintligt inventerings- och utredningsmaterial samt kompletterande inventeringar. Samråd har skett med arbetsgruppen för Ire natur- och kulturskola, i vilken statens naturvårdsverk, länsstyrelsen, domänverket och Karlshamns kommun är företrädare. Samråd har vidare skett på platsen med företrädare för naturvårdsverket.

Yttrande över förslaget har inkommit från statens naturvårdsverk, riksantikvarieämbetet, vägförvaltningen, domänverket, Blekinge läns museum, Karlshamns kommun, länsförbundet av Svenska naturskyddsföreningen, Karlshamns naturskyddsförening, televerket och Olofströms kraftaktiebolag.

5. Områdets betydelse samt behov av skydd och vård.

Området har ett ålderdomligt kulturlandskap där uppdelningen på inägor och utmark är tydligt skönjbar. I inägorna finns små åkrar, ängar och lundar, på utmarken tidigare betad skog och små odlingslyckor. Ett stort antal hamlade träd, odlingsrösen och stenmurar är andra kulturspår i området. Den del av utmarksskogen som har varit orörd under lång tid är av betydande biologiskt och ekologiskt värde. De ursprungliga gårdsbyggnaderna har stort kulturhistoriskt intresse. Ire 1:3 och 1:6 är representativa exempel på den typ av bondgårdar som fordom fanns i den blekingska skogsbygden.

Området är sammantaget av framträdande allmänekologiskt och kulturhistoriskt intresse. Det har betydande botaniska och zoologiska värden genom förekomsten av ett stort antal naturtyper och den stora artrikedomen. Det är vidare geologiskt och limnologiskt intressant genom sin orördhet.

För att områdets naturvärden skall bevaras är det i behov av väl planlagda vårdåtgärder samt ett omfattande skydd. Det bör därför förklaras som naturreservat.

6. Föreskrifter.

Länstyrelsen förordnar med stöd av 8 - 10 §§ naturvårdslagen och 9 § naturvårdsförordningen att nedan angivna föreskrifter skall gälla för reservatet. Föreskrifterna rubbar inte de bestämmelser som gäller inom skyddsområdet för yt- och grundvatten vid Mieån (Blekinge läns författningsamling 1985:7 A7).

**A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om
inskränkningar i markägarens och annans sak-
ägares rätt att förfoga över reservatet**

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet

- att** uppföra helt ny byggnad eller anläggning
- att** anlägga väg
- att** anlägga campingplats
- att** anordna upplag annat än tillfälligt i samband med områdets skötsel
- att** bedriva täkt i någon form
- att** spränga, gräva, schakta, utfylla eller tippa
- att** ta bort eller skada stengärdesgård eller odlingsröse
- att** lägga igen öppna diken
- att** tillföra handelsgödsel
- att** slutavverka, gallra eller röja annat än enligt fastställd skötselplan
- att** utföra skogsodling
- att** plantera in för trakten främmande växt- eller djurarter
- att** använda kemiska bekämpningsmedel

Utan länsstyrelsens tillstånd är det vidare förbjudet

- att** ändra fasadbeklädnad, färgsättning eller takbeläggning på befintliga byggnader
- att** anlägga parkeringsplats
- att** uppföra flaggstång, mast eller antenn
- att** anlägga luft- eller markledning
- att** anbringa affisch, tavla, inskrift eller därmed jämförlig anordning, dock med undantag för reservats- och informationsskyltar för reservatets och natur- och kulturskolans behov enligt vad som angetts i skötselplanen
- att** tillföra kalk och andra jordförbättringsmedel
- att** anordna orienteringstävling
- att** bedriva jakt
- att** dika

Ovan nämnda bestämmelser skall inte utgöra hinder för:

- * åtgärder i samband med reservatets skötsel
- * Ire natur- och kulturskolas verksamhet såsom den beskrivs i bifogad skötselplan för reservatet
- * underhåll av befintliga kraft- och teleledningar
- * återuppbyggnad av ny ladugård på befintlig grund inom fastigheten Ire 1:3

De av skogsstyrelsen utfärdade föreskrifterna om skogsskydd skall inte gälla i de delar av reservatet

där skogen är orörd. Det skall vidare vara möjligt att i samband med en framtida förbättring av riksväg 29 ianspråkta ett visst område invid denna väg för vägändamål.

**B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen
angående skyldighet att tåla visst intrång**

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att åtgärder vidtas inom området enligt bifogad skötselplan, såsom slätter, åkerbruk, röjning, gallring samt anordnande av strövstigar.

**C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om
vad allmänheten har att iaktta inom reservatet**

Utöver vad som eljest gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla

- att** gräva eller på annat sätt skada fast naturföremål eller ytbildning
- att** skada stenmurar och odlingsrösen
- att** framföra motordrivet fordon annat än på härför avsedda vägar och parkeringsplatser
- att** gräva upp växter
- att** plocka blommor
- att** otillbörligt störa djurlivet
- att** medföra ej kopplad hund
- att** göra upp eld annat än på anvisad plats
- att** tälta eller uppställa husvagn
- att** anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning
- att** på störande sätt utnyttja radio, bandspelare, eller motsvarande
- att** rida
- att** beträda slätterängarna under tiden 1 mars till ängsslåttern omkring 20 juli utom längs markerade strövstigar

Utan länsstyrelsens tillstånd är det vidare förbjudet

- att** fånga fjärilar eller skalbaggar
- att** bedriva vetenskaplig forskning eller undersökningsverksamhet

Föreskrifterna enligt 10 § naturvårdslagen skall inte utgöra hinder för Ire natur- och kulturskolas verksamhet såsom den beskrivs i bifogad skötselplan för reservatet eller för drift och underhåll av kraftledning.

D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen om vård och förvaltning

1. länsstyrelsen fastställer de föreskrifter m m som framgår av bifogad skötselplan, se bilaga. Inom ramen för planen äger länsstyrelsen fortlöpande meddela anvisningar för förvaltningen.

2. Reservatet skall förvaltas av domänverket. Samråd skall vid förvaltningen ske med länsstyrelsen och arbetsgruppen för Ire natur- och kulturskola, vari ingår företrädare för statens naturvårdsverk, länsstyrelsen, naturvårdsförvaltaren domänverket och Karlshamns kommun. Vid förvaltningen av reservatet skall möjligheterna att samordna natur- och kulturskolans verksamhet med skötseln av reservatet särskilt beaktas. Det ankommer vidare på förvaltaren att söka träffa avtal med närboende, hembygdsförening eller naturvårdsförening angående tillsyn och viss skötsel av reservatet.

3. Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22).

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft den dag beslutet vunnit laga kraft eller - om det överklagats - slutligen fastställs.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljö- och energidepartementet, se bilaga 2.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket landshövding Camilla Odhnoff beslutat och avdelningsdirektör Lars Bergenudd varit föredragande, har även länsrådet Svante Ingemarsson, 1:e länsassessor Staffan Dahlberg, överlantmätare Åke Woxenius, länsantikvarie Leifh Stenholm länsarkitekt Georg Vass och miljövårdsdirektör Ulf Lettevall deltagit.

Camilla Odhnoff

Lars Bergenudd

Bilagor

1. Karta med reservatsgränser
2. Hur man överklagar (B:1)
3. Skötselplan jämte bilagor

Sändlista + bil 1 och 2

Statens naturvårdsverk 2 ex
Riksantikvarieämbetet
Boverket (ej skötselplan)
Kammarkollegiet
Domänverket, södra regionen, Växjö, 2 ex, delg kv
Domänverket, Kristianstads revir, Kristianstad, 2 ex, delg kv
Skogsvårdsstyrelsen
Fastighetsbildningsmyndigheten i Karlshamns distrikt
vägförvaltningen
lantbruksnämnden
fiskeränämnden
C BK/KA 2
Blekinge museum
Karlshamns kommun (kommunkansliet, fritidsnämnden, byggnadsnämnden, skolkontoret)
Olofströms Kraft AB, Olofström, rek+mb
Televerket
Ire Natur- och kulturskola, Asarum 25 ex
Karlshamns polisdistrikt, Karlshamn
Miljövårdsenheterna vid länsstyrelserna i Kronobergs, Kalmar och Kristianstads län
Svenska naturskyddsföreningen, Kungsholms strand 125, 112 34 Stockholm
Blekinge Naturskyddsförbund, c/o Signe Johansson, Västervångvägen 18, 292 00 Karlshamn
Blekinge läns jaktvårdsförening
Växtekologiska institutionen, Lunds universitet, Lund
Karlshamns naturskyddsförening, c/o Lennart Olofsson, Långeboda, Svängsta
Blekinge ornitologiska förening, c/o Björn-Eyvind Swahn
Västblekinges ornitologiska förening, c/o Mats Olsson, Kyrkogatan 34, Karlshamn
Ringamåla hembygdsförening
Ekologihuset, Lunds universitet, Lund
Björn Berglund, Kvartärgeologiska institutionen, Lunds universitet
Leif Jonsson, Ekvägen 2, 240 17 S Sandby
Urban Emanuelsson, Växtekologiska institutionen, Helgonavägen 5, 223 62 Lund

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

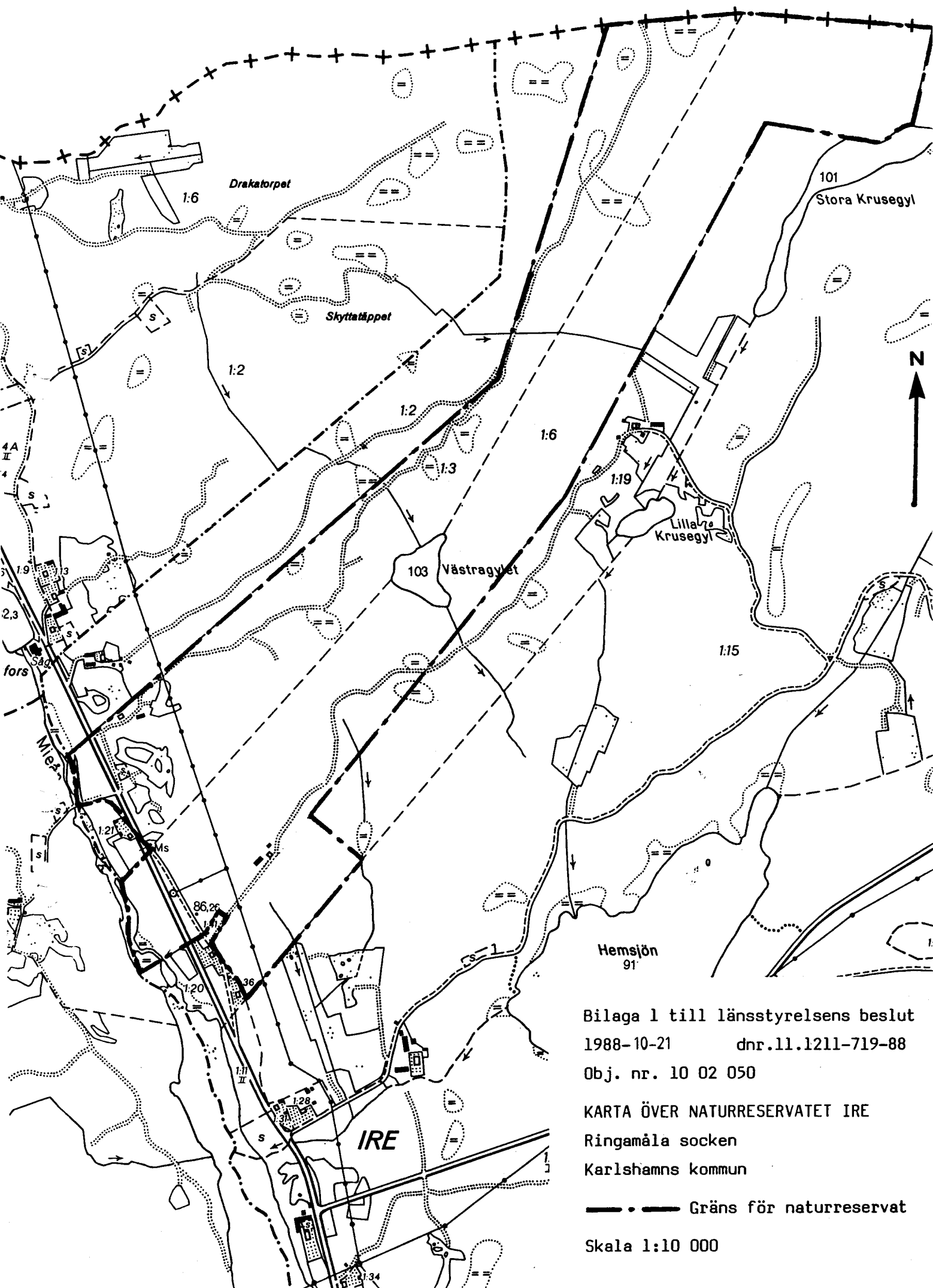
BESLUT
1988-10-21

11.1211-719-88
obj nr 10 02 050

Stig Håkansson, Ire, 292 02 Asarum
Göran Johansson, Vikbogatan 12, 212 32 Malmö
Arne Tenland, Mörrevångsskolan, 290 71 Mörrum
Jan Andersson, Statens naturvårdsverk, Box 1302,
171 25 Solna
Anne-Beate Jonsson, Ronnebygatan 4, 371 32 Karlskrona
Bengt Lundström, Löfstigen 11, 374 37 Karlshamn
Kulturmiljöenheten
Lantmäreienheten
Planenheten
Miljövårdsenheten 20 ex
registret *
akten

/VAO

Kungöres i länets författningssamling

Bilaga 1 till länsstyrelsens beslut
1988-10-21 dnr.11.1211-719-88
Obj. nr. 10 02 050

KARTA ÖVER NATURRESERVATET IRE
Ringamåla socken
Karlshamns kommun

— • — Gräns för naturreservat

Skala 1:10 000